

INSTYTUT
SPRAW
OBYWATELSKICH

polSKI
alarm
smogowy

SIŁA
LASU

RATUJ-
MY LAS
MOJE
KRZAKI

Prawo
do
Przyrody

fundacja na rzecz kultury
WALIZKA

MONITORING
OBYWATELSKI
DRZEW

INSTYTUT
NA RZECZ
EKOROZWOJU

zielone światło

Koalicja
Klimatyczna

Fundacja
DZIKA POLSKA

EUROPEJSKIE
CENTRUM
CZYSTEGO
POWIETRZA

Fundacja
Dziedzictwo
Przyrodnicze

STOP dla traktowania biomasy leśnej jako odnawialnego źródła energii

Stanowisko organizacji pozarządowych dotyczące wykorzystania biomasy pochodzenia leśnego do produkcji energii.

Kierując się obecną wiedzą naukową oraz mając na uwadze dobro przyrody i bezpieczeństwo obywateli domagamy się zaprzestania traktowania biomasy pozyskanej bezpośrednio z lasów jako odnawialnego, neutralnego dla klimatu źródła energii. Wsparcie finansowe przekazywane obecnie na biomasę leśną musi zostać przekierowane na prawdziwie zeroemisyjne, czyste źródła energii i wzmocnienie efektywności energetycznej. Obecna sytuacja, w której wysokoemisyjne paliwo pozyskiwane ze szkodą dla lasów, jest traktowane jako "zielona energia" jest niedopuszczalna.

Biomasa i biopaliwa są największym źródłem tego, co traktowane jest jako energia odnawialna. Tymczasem ich pozyskiwanie i spalanie nie jest obojętne dla przyrody i klimatu. W wyniku rozwoju przemysłu biomasy i biopaliw zostały bezpowrotnie zniszczone cenne ekosystemy leśne Azji, obu Ameryk i Afryki. **Winna temu jest m.in. nierozsądna polityka Unii Europejskiej, która postanowiła uczynić bioenergię jednym z filarów transformacji energetycznej, jednocześnie nie wprowadzając chroniących przyrodę prawnych zabezpieczeń.** Doprowadziło to do zniszczenia wielkich obszarów naturalnych lasów na całym świecie, wyrąbywanych pod przemysłowe plantacje drzew i roślin

energetycznych. W kotłach europejskich elektrowni znikają całe kłody rozdrobnione na zrębki i pelet.¹

Od dawna wiadomo, jak destrukcyjny wpływ na przyrodę ma wykorzystywanie leśnej biomasy do celów energetycznych. Obecna wiedza naukowa dostarcza dowodów na to, że ten rodzaj energii jest również szkodliwy dla klimatu.²³ **Spalanie biomasy leśnej generuje wyższe emisje dwutlenku węgla na jednostkę wyprodukowanej energii niż spalanie paliw kopalnych, w tym wysokoemisyjnego węgla.**⁴ Powstała emisja nie jest natychmiast absorbowana przez odrastające drzewa - proces ten zajmuje dziesiątki a nawet ponad sto lat. Nie mamy tyle czasu, jeśli chcemy osiągnąć w 2050 roku neutralność klimatyczną. Obecna kryzysowa sytuacja wymaga podjęcia szybkich działań na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Aby uniknąć najgorszych skutków katastrofy klimatycznej, musimy jak najszybciej odejść od spalania paliw kopalnych, ale obecny poziom dwutlenku węgla w atmosferze jest już tak wysoki, że poza obniżaniem emisji musimy jednocześnie usuwać dwutlenek węgla z atmosfery. Lasy będą naszym naturalnym sojusznikiem i będą absorbować węgiel, jeśli tylko im na to pozwolimy. Aby tak się stało, musimy zatrzymać wylesianie i odtwarzać zdegradowane tereny leśne. Musimy wypełnić postanowienia europejskiej Strategii Bioróżnorodności i Strategii Leśnej i objąć lepszą ochroną europejskie lasy. Należy niezwłocznie wyłączyć z gospodarki leśnej wszystkie lasy naturalne i starodrzewy i objąć ochroną ściśłą 10% obszarów lądowych. W ten sposób będziemy mogli odbudować uszczuplone przez leśnictwo leśne pochłaniacze węgla, jednocześnie chroniąc bioróżnorodność.

Spalanie biomasy przyczynia się również w znaczący sposób do zanieczyszczenia powietrza. **Emisje pyłu PM_{2,5} z pieców, kotłów i kominków opalanych biomasą są niemal tak samo wysokie jak emisje z instalacji grzewczych spalających węgiel.** Dane wskazują, że spalanie w gospodarstwach domowych drewna i niskiej jakości biomasy jest w skali Polski porównywalnym z węglem źródłem szkodliwego dla zdrowia pyłu PM_{2,5}.⁵ Promowanie przechodzenia z ogrzewania węglowego na ogrzewanie oparte o spalanie biomasy, w imię promocji "odnawialnych" źródeł energii niesie wysokie ryzyko, że jakość powietrza w nie ulegnie znaczącej poprawie. Paliwa biomasowe, w tym pellet drzewny, nie są objęte obowiązkowymi normami jakości, a spalanie niskiej jakości paliw może znacząco zwiększać emisję zanieczyszczeń nawet z najbardziej nowoczesnych urządzeń.

Aby chronić przyrodę, klimat i powietrze przed negatywnym wpływem spalania biomasy leśnej należy:

¹ Forest Defenders Alliance, Future on Fire, 2022.

² List 500 naukowców przeciwko wykorzystywaniu biomasy leśnej do produkcji bioenergii.
<https://www.woodwellclimate.org/letter-regarding-use-of-forests-for-bioenergy/>

³ Camia A. i inni, The use of woody biomass for energy production i EU, Joint Research Committee for Science Policy Report, 2021.

⁴ Partnership for Policy Integrity, Carbon emissions from burning biomass for energy. An overview. 2011

⁵ <https://www.ceip.at/status-of-reporting-and-review-results/2021-submission> – międzynarodowe repozytorium danych emisyjnych, do którego raportuje Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami – KOBIZE.

1. Zaprzestać traktowania pierwotnej biomasy leśnej jako odnawialnego źródła energii oraz nie wliczać energii wyprodukowanej z tego surowca do celów udziału OZE w miksie energetycznym.
2. Traktować jedynie spalanie wtórnej biomasy leśnej jako odnawialnego źródła energii.
3. Przekierować wsparcie finansowe przeznaczane obecnie na biomasę leśną na prawdziwie zeroemisyjne, odnawialne źródła energii, oraz na poprawę efektywności energetycznej i ograniczenia zużycia energii.
4. Wprowadzić przepisy zapewniające skuteczny monitoring i raportowanie źródeł, rodzaju i ilości biomasy leśnej przeznaczonej do produkcji energii.
5. Nie budować nowych biomasowych bloków energetycznych wytwarzających jedynie prąd elektryczny.
6. Zaostrzyć wymagania emisyjne jakie muszą spełniać urządzenia opalane biomasą i wprowadzić normy jakości dla biomasy spalanej w gospodarstwach domowych.

Sygnatariusze stanowiska:

Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
Fundacja na Rzecz Kultury "Walizka", Wirtualne Muzeum Antropocenu
Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury
Komitet Społeczny Ratujmy Las Mokrzański
Społeczny Komitet Ekologiczny
Inicjatywa Uchwałodawcza Mieszkańców Poznania "Moratorium na wycinkę drzew"
Towarzystwo na rzecz Ziemi
Fundacja Dzika Polska
Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
Ratujmy kleszczowskie wąwozy
Wspólny Las
Społeczni Opiekunowie Drzew Toruń
Obywatelski Toruń
Ratujmy Puszcę Darżlubską
Szepcząca z Drzewami
Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE"
Zielona Fala
Fundacja Siła Lasu!
Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze
Instytut na rzecz Ekorozwoju
Polski Klub Ekologiczny - Okręg Pomorski
Zielone Wiadomości
Fundacja Zielone Światło
Stowarzyszenie MODrzew
Koalicja Klimatyczna
Fundacja Ekologiczna Zielona Akcja
Polski Alarm Smogowy
European Clean Air Center
Prawo do Przyrody
Koalicja Zazieleni Poznań
Instytut Spraw Obywatelskich
Zielony Instytut